

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Sławomir Pałka

BK-VII.0520.37.2026
Warszawa, 23 lutego 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr **14734** w sprawie *systemowych zaniedbań w egzekwowaniu praw ojców*, którą złożył Pan Poseł Janusz Cieszyński, przedstawiam następujące informacje.

Ad 1

W załączeniu przedstawiam dostępne w Ministerstwie Sprawiedliwości dane statystyczne, które dotyczą następujących spraw rodzinnych uwzględniających tematykę ojcostwa:

- ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane – w sądach rejonowych w latach 2020 – 2025;
- zaprzeczenie ojcostwa – w sądach rejonowych w latach 2020-2025;
- ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa – w sądach rejonowych w latach 2020-2025;
- uznanie ojcostwa – w sądach rejonowych w latach 2020-2025.

Nie jest możliwe określenie, jaki był średni czas trwania tych postępowań, ponieważ w sądowych sprawozdaniach statystycznych nie gromadzi się takich danych.

Ad 2

Ministerstwo Sprawiedliwości nie posiada umocowania do podejmowania czynności nadzorczych wobec jednostek prokuratury. Natomiast wedle informacji przekazanej przez Prokuraturę Krajową, Prokuratura Rejonowa w Raciborzu prowadziła postępowanie wyjaśniające, które dotyczyło ustalenia bezskuteczności uznania ojcostwa ustalonej osoby wobec osoby małoletniej.

W toku postępowania prokurator przeprowadził szereg czynności dowodowych. Dołączył również do akt wyniki badań DNA, które potwierdziły ojcostwo innego mężczyzny, niż wskazywany przez matkę dziecka.

25 czerwca 2025 r. prokurator przesłał do Sądu Rejonowego w Raciborzu pozew o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa ustalonej osoby wobec małoletniej.

Sprawa była przedmiotem badania przeprowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w Gliwicach podczas wizytacji Prokuratury Rejonowej w Raciborzu w drugim kwartale 2025 r. Nie znaleziono podstaw do zakwestionowania prawidłowości działań prokuratora. Postępowanie wyjaśniające prowadzone było prawidłowo, bez żadnej zwłoki, z poszanowaniem praw wszystkich stron oraz przy respektowaniu naczelnej zasady dobra małoletniego dziecka.

Ad 3

Ministerstwo Sprawiedliwości nie dysponuje danymi na temat liczby przypadków, gdy matka dziecka świadomie wskazała jako ojca osobę, która nie jest biologicznym rodzicem. Zakres informacji objętych sądowym sprawozdaniem statystycznym jest ograniczony formularzem, który nie wyodrębnia tak szczegółowych danych.

Ad 4

Nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, że mają miejsce systemowe zaniedbania w egzekwowaniu praw ojców. Ministerstwo Sprawiedliwości działa wielotorowo w celu skrócenia czasu trwania postępowań w sprawach rozpoznawanych przez sądy rodzinne.

Działania te obejmują sprawy dotyczące praw rodzicielskich. Poniżej wskazuję opracowane w Ministerstwie Sprawiedliwości projekty, których wejście w życie skróci postępowania w sprawach dotyczących praw rodzicielskich.

- **Uchylenie domniemania pochodzenia dziecka z małżeństwa po jego ustaniu.**
Nowe przepisy mają na celu poprawę ochrony praw biologicznych ojców. Chodzi też o prawo dzieci do poznania prawdy o swoim pochodzeniu. W obu przypadkach - bez przerzucania dodatkowych obowiązków na obywateli. Projekt uchyla domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki po ustaniu małżeństwa wskutek orzeczenia rozvodu albo po unieważnieniu małżeństwa. Aktualnie domniemanie to może być obalone jedynie na skutek powództwa o zaprzeczenie ojcostwa. Generuje to istotny wpływ takich spraw po rozstaniu małżonków, bowiem przeważnie dziecko urodzone przez kobietę po rozwodzie jest dzieckiem jej nowego partnera (przed orzeczeniem rozvodu małżonkowie pozostają zazwyczaj nawet w kilkuletniej separacji). Projekt oczekuje na wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
- **Pieczą współdzieloną.** Projekt ustawy wprowadza do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego definicję pieczy współdzielonej i określa zasady jej orzekania. Usprawnia również postępowania odrębne w sprawach o rozwód i separację oraz w sprawach opiekuńczych. Wejście w życie nowych przepisów spowoduje m.in. szybszą stabilizację sytuacji dzieci rozstających się małżonków, jak też samych rodziców. Na posiedzeniu Zespołu ds. programowania prac Rady Ministrów pozytywnie rozpoznano wniosek o wpis projektu do wykazu prac legislacyjnych rządu. Projekt otrzymał numer UD349¹.
- **Kontakty z dzieckiem.** Projekt ustawy reformuje postępowanie w sprawach o ustalenie kontaktów z dzieckiem, o wykonywanie kontaktów z dzieckiem oraz o odebranie dziecka, w tym na podstawie Konwencji haskiej z 1980 r. Nowe przepisy mają na celu usprawnienie rozpoznawania tych spraw, zwiększenie efektywności wydanych orzeczeń i zapewnienie ich wykonalności. Równocześnie wprowadzone zostaną mechanizmy, które zapewnią respektowanie

¹ <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy--kodeks-rodzinny-i-opiekunczy-oraz-niektorych-innych-ustaw2>

w postępowaniach autonomicznej woli dziecka. Trwają prace końcowe nad opracowaniem projektu.

- **Pozasądowe rozwiązanie małżeństwa.** Ma na celu wprowadzenie do prawa polskiego – na wzór unormowań obowiązujących w innych państwach – możliwości pozasądowego rozwiązania małżeństwa (rozvodu pozasądowego). Rozwiązanie małżeństwa będzie następowało w drodze czynności podejmowanych przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, który będzie weryfikował spełnienie ustawowych przesłanek rozvodu pozasądowego i dokona odpowiednich wpisów w rejestrze stanu cywilnego. Procedura pozasądowa dostępna będzie wyłącznie dla małżonków, którzy nie mają wspólnych, małoletnich dzieci, a są małżeństwem co najmniej rok. Przyjęte rozwiązanie ma na celu odciążenie sądów okręgowych, promowanie pozasądowych metod załatwiania spraw cywilnych oraz skrócenie postępowań rozwodowych. Projekt jest na etapie prac parlamentarnych².
- **Eliminacja winy rozkładu pożycia.** Celem projektowanej ustawy jest eliminacja orzekania o winie rozkładu pożycia w sprawach o rozwód i separację. W niezmienionym kształcie pozostaną jednak konieczne przesłanki orzeczenia rozvodu. Projekt skróci czas trwania postępowań w sprawach o rozwód. Projekt oczekuje na wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

W załączeniu: Ewidencja spraw rodzinnych - wybrane sprawy - w sądach rejonowych w latach 2020-2025.

Z wyrazami szacunku

Sławomir Pałka/podpisano elektronicznie/

² <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&Id=RM-0610-211-25>